

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Revízió alá veszik a vajdasági agrárreformot.

Beograd, máj. 13.

Szimonovity agrárreform miniszter elhatározta, hogy revízió alá veszi a vajdasági agrárreformot. bizottságok által megállapítja, hogy kinek adtak földet az egyes kirendeltségek, milyen nagyságu területet birtokolnak a reflektánsok és ki műveli meg a kapott parcellát. A

miniszternek az a terve, hogy azoktól a vajdasági földigénylőktől, akik albertlethe adták az agrárreform által kapott területet, elveszi a parcellát és felosztja más reflektánsok között.

A vajdasági agrárreform revízióját — hir szerint — rövidesen megkezdik.

A Radics-párt képviselői nem folytattak államellenes munkát.

Zagreb, máj. 13.

Az ankét-bizottság a vitás Radics-párti mandátumok ügyében végre tegnap délután befejezte munkáját és erről dr. Markovity Láza, a bizottság elnöke, hosszabb írásbeli jelentést készített. A jelentés megállapítja, hogy

a Radics-párt vitás mandátumainak képviselői az egész idő alatt semmi államellenes munkát nem fejtettek ki, dacára annak, hogy

Radics a falusi internacionáléhoz akart csatlakozni a pártjával.

A bizottság ellenzéki tagjai ezzel a megállapítással együtt azt kívánták, hogy a jegyzőkönyvbe vegyék be azt a konkrét javaslatot is, hogy az összes képviselői mandátumok a szkupstina által igazolandók. A bizottság többsége azonban ezt a javaslatot elutasította.

A bizottság az írásbeli javaslatot ma délután fogja aláírni és a szkupstinának beterjeszteni.

Zita exkirálynő haldoklik?

Bécs, máj. 13.

Bécsben tegnap este riasztó hírek terjedtek el Zita exkirálynő állapotáról. Az osztrák legitimisták köreiből olyan hírek keltek szárnyra, hogy az exkirálynő haldoklik Lequeitóban.

Bizonyosat senki sem tud, de minthogy Hunyadi József gróf, aki Lequeitóban tartózkodik, eddig semmiféle tudósítást nem küldött családjának, azt hiszik, hogy a hirtuozott formában került a világsajtóba.

Lédererné beismerte, hogy Kodelkát ura távollétében többször fogadta.

Budapest, máj. 13.

A hadbírószágon ma folytatták a Léderer-féle bűnügy tárgyalását.

A bíróság kihallgatta Léderer Gusztáv öccsét, Sándort, aki tudvalevőleg elvitte bátyja lakásáról azokat a bőröndöket, amelyekben a meggyilkolt és feldarabolt Kodelka testrészei voltak. Léderer Sándor azt vallja, hogy nem tudta mi volt a bőröndökben. Sógornője azt mondta neki, hogy könyvek vannak a bőröndben és hogy az az öt millió, amit a sógornőjétől kapott, az a sógornője örökségéből származik.

A Léderer-pár házigazdáját hallgatták ki ezután, aki azt vallotta, hogy Lédererek nagy nélkülözések között éltek és hogy az asszony többször emlegette, hogy emiatt elválnak az urától. A házigazda további vallomásaiban azt állítja, hogy Lédererné ura távollétében többször fogadta magánál éjszaka Kodelkát.

Izgalmas szembesítés következett ezután, amelyben Lédererné beismerte, hogy tényleg többször fogadta magánál éjjel Kodelka nagyvágót.

A tárgyalás folyik.

A szkupstina ülése.

Beograd, máj. 13.

A szkupstina mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg Trifkovity Márkó házelnök.

Az ülés első szónoka Moszkovityevity Milos volt, aki jogsértésről panaszkodott, minthogy a pénzügyminiszter két interpellációjára nem felelt.

Trifkovity házelnök kijelenti, hogy a pénzügyminiszterhez annyi interpellációt intéztek, hogy tisztára technikai okokból maradt el eddig a felelet Moszkovityevity interpellációjára.

Ezután a pénzügyminiszter felel Alekszity Koszta egy a dohánybeváltás miatti interpellációjára, majd a ház elveti Radoszavlyevity a fegyverengedélyről szóló törvényjavaslatának sürgősségét és rendes tárgyalás elé utalja.

Végül megállapítják a holnapi ülés napirendjét, amelyen a pénzügyminiszter felel Agatonovitynak egy interpellációjára és amelyen a lakástörvényen eszkozlendő változtatások és kiegészítések kérdése szerepel.

Az ülést Trifkovity házelnök délelőtt 11 óra 45 perckor zárta be.

A pénzügyi bizottság elnököt választott.

Beograd, máj. 13.

A pénzügyi bizottság ma délelőtti ülésén elnököt választott. A választás Radonity Jovan szubotieci képviselőre esett, aki a tisztséget el is fogadta.

Hindenburgot üdvözlük mindensfelől.

Berlin, máj. 13.

Hindenburgot hivatalba lépése alkalmával táviratilag üdvözlötte a magyar, osztrák, svéd, norvég, finn és brazil kormány.

TÖZSDE

Május 13.

Beograd. Berlin 1467, Wien 0870, Budapest 0867, Bukarest 3050, Prága 183, Genf 1194, Milánó 253-40, Szaloniki 114.

Zürich. Berlin 122-93, Budapest 72-50, Newyork 516 és háromnegyed, Milánó 2121, Prága 1530, Wien 72-80, Varsó 99-35, Szófia 377 és fél, Bukarest 252 és fél, Beograd 840, London 2506 és fél, Páris 2687 és fél.

Budapest. A gabonapiac tartott. Buza 515, rozs 450, árpa 330, zab 430, tengeri 265.

Regény az életből.

A francia olvasóközönséget mostanában sokat foglalkoztatja Pierre Benoit egy új regénye, amelynek „Jákob kutja” a címe és amely azt a merész életet dolgozza fel, hogy egy Jessica nevű éjszakai táncosnő kanyargó és változatos életút után, mint válik a palaesztinai újjáépítés glóriás apostolává. Ez a Jessica nevű táncosnő az élet mocsarából küzd fel magát az eszmény világába és amikor már a lelke megtelt új és eddig ismeretlen szépségekkel, még egyszer visszatér egykori kétes dicsőségének színhelyére. Páris még egy ideig ünnepli, mint az orfeumok starját (és mellékesen, vagy talán elsősorban azért is, mert az mesélik róla, hogy Kemal Mustafával tart fön gyöngéd érintkezést) azután ismét és most már visszavonhatatlanul elvész Palaesztina renaissance-jának dicső gondolatában. Az orleansi szüz modern pendent-je ezzel pontot tesz nem mindennapi karrierje után.

Ez a Jessica nevű hősnő — egy pillanattig se kételkedjünk benne — csöppet sem alkalmas arra, hogy vele és benne a mai embert mutassa be az író. Hasonló életvonalat egyetlen egyet sem ismerünk, sőt az író minden elbűvölő iráskészsége mellett sem tudjuk elképzelni ezt a kétlelkű asszonyt. Ez az elgondolás: az éjszakai mulatóhelytől a fenségesig — másnak, mint fürge ötletnek, alig minősíthető, de éppen az teszi ezt az ötletet érdekessé, hogy egy egész világ figyelmét tudja ez és az ehhez hasonló regény lekötöni. Nem Jessica, az érdekes hősnő, hanem az a lüktető agyu, különös lelki berendezésű mai nő, akinek ilyen regényre, ilyen történetre és ilyen szenzációra van szüksége Pierre Benoit, a finom tollu és praktikus gondolkozású költő saját hőseinél jobban ismeri közönségét és nyílt tekintettel lát bele a háború utáni ember nyugtalan lelki világába és abba a megbolygatott, tépett idegzetű emberbe, aki már csak hallatlan szenzációk után szomjazik és akit már csak rohanó vagy vonagló ütemű eszelekmény tud a könyv hódolójává tenni. Palaesztina és Páris éjszakai élete, futó szerelmi kapcsolatok és mély társadalmi és politikai problémák, ellentétes, távoli polusok egyetlen rohanó ívben összefogva — ez felel meg a mai modern olvasó izlésének, akit senki jobban nem ismer, mint Pierre Benoit, a belül ravaszul mosolygó, kívül komolyságot mímelő, bájos szavú francia író.

Anatole France-ra gondolunk és a szépség szigetére, amely ott pompázik valahol a boldog békeidők távoli ködfellegében

(b. l.)

Kivégezték a rákoszentmihályi rablógyilkost.

Budapest, máj. 13.

Mólnár Tóth Józsefet, a rákoszentmihályi rablógyilkost, aki az egész Lachman-családot kivégezte, hogy vagyonukat megkaparintsa, ma reggel kivégezték.

Mólnár Tóth, aki tegnap óta síralomházban volt, nagyon cinikusan viselkedett. A papot, aki hozzá akart menni, durván elutasította és csak feleségét és nővérét akarta halála előtt látni.

Mikor Mólnár Tóth az akasztófát meglátta, amelyet a börtön udvarában állítottak fel, egész testében összerázkódott és mindvégig remegve lépett az akasztófa alá. A kivégzéshez kiküldött ferencendi szerzetes a keresztet nyújtotta erre feléje, amelyet Mólnár Tóth durván visszautasított.

Gold hóhér ezután az elítélt nyakára illesztette a kötelet, arcát lefödte egy fehér kendővel és az orvosok egy perc múlva megállapították, hogy a halál beállott.

Riport a régi Becskerekről.

1895 máj. 13.

A kaszinói dalárda ma estélyt rendezett, amelyen Lewin Ármán, Noeker János szólószámai nagy sikert arattak. A hangversenyt tánc követte, amelyen résztvettek: Burget Józsefné, Lewin Ármáné, dr. Perisies Zoltánné, Wattay Miklósné, Kokits Elza, Wattay Margit és Zaka Rózsika.

1905 máj. 13.

Ma éjjel 11 órakor a kamarális koresma udvarán lévő jégverem kigyulladt. A kár 2-300 korona.

Nincs fedezet a kovini rakodóállomás kibővítésére.

Becskerek, máj. 13.

A bánági kereskedelmi és iparkamara, mint annak idején megirtuk, előterjesztést tett, hogy a Kovinban lévő ugynevezett átrakási vágányt hosszabbítsák meg. Kovin község határában a Duna-parton ugyanis mindössze ötven-hatvan méter hosszú sínpár van, amelyen öt-hat vagon fér el és így az uszályokon érkező áru berakása lassan és késszerűen történik, amiből nagy kár háramlik a kereskedőkre. A kamara arra kérte beadványában a közlekedésügyi minisztériumot, hogy a vágányt hosszabbítsa meg legalább kétszáz méternyire.

Az előterjesztésre ma érkezett meg a szuboticei vasutigazgatóság válasza. Az értesítésben közli az igazgatóság, hogy a közlekedésügyi minisztérium nem teljesítheti a kérelmet, mert a sínpár meghosszabbítása nem kevesebbe, mint másfél millió dinárba kerülne, amelyre a jelenlegi költségvetésben nincsen fedezet.

Az elutasító válasz dacára a kamara újabb beadványt intézett a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelyben megkérte, hogy keressen utat és módot arra, hogy az annyira szükséges vágányt kiépítsék és meggyorsítsák ezzel a délbánági gabonakereskedelem lebonyolítását,

Vita a földhitelekéről szóló törvényjavaslat körül.

Beograd, máj. 13.

A politikai események központjában a tegnapi szkupstinai ülés állott, amelyen betöltötték az állami jelzálogbank igazgatósági tagságait. Mint megírta a „Torontál”, a radikális képviselői klub délelőtt tartott ülésén hozott határozatának megfelelően, nem a képviselők köréből jelölte az igazgatósági tagokat, hanem a pénzügyi szakemberek táborából, míg az ellenzék teljesen tartózkodott a választástól és így azok kerültek be a bank vezetőségébe, akiket a radikális-párt delegált.

A radikális képviselői klub a szkupstina ülése után újabb ülést tartott, amelyen betöltötte a még üresedésben lévő négy alelnöki és négy titkári tisztséget. A választás Dragovity Milutinra, Popovity Matara, Kujundzity Andreare és Suvakovity Lazarra (alelnökök), dr. Mijusevity Ljubomirra, Popovity Dimitriera, Martinovity Ninkora és Marity Kosztára esett.

Kosztity Vljako óvást emelt Dragovity megválasztása ellen, mert a választások idején Dragovity külön listán lépett fel és így vezetői tisz-

tel való felruházásával az ő frakciója tűnne fel a hivatalos párt színeben, holott ő volt a voltaképpen radikális lista vezetője.

Zsivkovity elnök közbelépésével ezután kibékítette a két pártvezért.

Miletity Koszta földmívelésügyi miniszter előterjesztette a földhitelekéről szóló törvényjavaslatot. A törvénytervezettel kapcsolatosan megindult vita folyamán valamennyi képviselő helyeselte a földhitel bankok felállítását, csak Miletity Vlada képviselő nehezményezte, mert kijelentése szerint a községi tisztviselők nem fogják elbírní az új intézmény adminisztrálásával járó újabb munkamegterhelést. Javasolta, hogy egyelőre járásonként szervezzék meg a földhitel bankot, a községekben pedig csak később rendeljék el felállításukat.

Hosszabb vita keletkezett a Jevgyelija közelében lévő tizezer holdas erdő tulajdonjoga körül, amelyet egy bizottság állami birtoknak mondott ki, melyet azonban egy bég a maga részére követel. A klub úgy határozott, hogy az ügy kivizsgálására egy bizottságot küld ki.

A Niebelungen film.

Ismét szegényebb lettem egy illúzióval. Megnéztem a hivatalos kritikától égig magasztalt Niebelungen filmet és nem is egy, hanem több illúzió foszlott szét bennem. A legnagyobb az: amit minden európai ember érez, hogy a germán faj az alaposság, a „Gründlichkeit” prototípusa. Hát ezt a „Gründlichkeit” Fritz Lange a Niebelungen rendezője, a film második részében alaposan agyoncsapta.

Amilyen művészi az első része a filmnek, annyira hemzseg a második része a történelmi baklővésektől pszichológiai lehetőségektől, ethnográfiai zöldegektől. Ha a film szcenikai írója fáradságot vett volna magának a második rész összeállításánál, éppen úgy mint az elsőnél, bizonyára rájött volna arra, hogy vannak forrásmunkák, melyek nyomán a barbár hunokról is olyan korhűen tudott volna képet adni, mint a fejedelmi Warmról és a germán népről ilyen például Priscos rethor munkája, amely rendkívül becses és főleg autentikus történelmi forrásmunka. Ezt ismervé, nem rendezte volna ezeket a humorisztikus ethnográfiai képeket, hogy a hunok mint az őserdő majmai kötéllétrán másznak föl-le valami földalatti üregekbe. Egy nomádnép, amelynek éppen azért kellett elpusztulnia, mert az idők követelését nem ismerte föl és nem húzódott szépen, higgadtan kőfalas városokba. Kissé humorisztikus Attila maszkja. Attilát, akit „Isten ostorának” nevez a történelem és aki előtt az egész történelmi Európa, a jó germánokat sem véve ki, úgy lapult, mint a félszib gazdája korbácsától — lélektanilag nem lett volna szabad ilyen paralitkusnak beállítani. Ki hiszi erről a félkótyagosan ide-oda tántorgó, akaratgyenge majomszerű alakról, hogy ő tartotta kezében évtizedekig Európa sorsát? Priscos rethor utelírásából úgy ismerjük Attilát, hogy az ázsiai barbár nincs római műveltség híjával. Uralomra való rátermettsége, diplomáciai ügyessége és hadvezéri lángelméje által korának

fejedelmét sokszorosan felülmúlja. Szinte úgy tűnik föl, hogy most akarták visszafizetni a filmregiszseurok Attilának mind azt a sok remegést, amit őseik végigszenvedtek tőle századok előtt.

Az egész második rész különben egy durva történelmi tévedés. Attila Krimhildával történt házassága éjszakáján halt meg. Nem születhetett hát tőle fia, ezt a fiut nem ölhetette meg Hagen Tronje, már csak azért sem, mert nem volt.

Igazán megható pedig a filmnek ez a része, mert Attila, aki éppen Róma előtt áll hadaival, megtudja hírnök útján, hogy fia született Krimhildától — egy huszáros gesztussal otthagya Rómát, sátorát, csapopot-papot és filmrendezőt és összes hadaival lóháton visszavágtat a Tisza mellé. Erre a nagy sietségre bizonyára azért volt szüksége a hunok királyának, hogy utolérje a történelmi eseményeket. Mert K. u. 452-ben áltak Attila hadai Róma előtt, míg Krimhildát csak 453 telén vette feleségül és gyermeke csak 454-ben születhetett. Ha tehát a 454-ik év eseményeiről már 452-ben értesítették a hun királyt — ez oly teljesítmény, amely előtt még a mai technikai felkészültség mellett is kapapot kell emelni.

Hogy arról ne is beszéljünk, hogy a jó Attila király már régen hármaskoporsójában nyugodott, amikor Krimhilda felkoncoltatta a Niebelungokat.

Ez a film is bizonyossága annak az örök üzleti elvnek, hogy a jó üzletért elpusztulhat az igazság. És hogy minden monumentális filmnek a második része vértelen, gyenge és csak azért készül, hogy az első rész nagy üzleti kiadásait egysúlyba hozza.

Rykov lett újra a szovjet vezetője.

Moszkva, máj. 13.

A szovjet tanácsának tegnap tartott nagygyűlésén az orosz szovjet-köztársaság vezetőjévé újra Rykovot választották meg.

HIREK

— máj. 13.

Rádió műsor. Radanov és Delfel nyilvános rádió hallgatóállomás műsora: Május 15-én 16:10—18 Roszini nyitányai, 20:30 Klein-Kunst-abend.

Személyi változások a közigazgatásban. Brambolity Iván jermenoveii községi jegyzőt a belügyminisztérium felmentette és helyébe Vajdity Milán eddigi potiszkiszetnikolai jegyzőt nevezte ki. Potiszkiszetnikolára jegyzőnek Brkity Pavle volt jegyző került.

Képviselők nem lehetnek közigazgatási intézmények vezetői. Beogradból jelentik: A radikális képviselői klub nemrégiben úgy határozott, hogy a kormány tagjainak és a képviselőknek minden közigazgatási intézménytől vissza kell vonulniuk és le kell köszönniük az igazgatósági és egyéb vezetőségi tagságokról. A határozatnak megfelelően Jankovity Velizár ma nyújtotta be leköszönését az állami monopólium igazgatósági tagságáról.

Mandrovity tanügyi inspektor szemleutja. Mandrovity Milán tanügyi inspektor, a beográdi kerület tanügyi referense befejezte bánági inspicáló körutját, melynek során az összes polgári iskolákban látogatást tett és átment Bácskába, ahol a beográdi kerülethez csatolt vidék négy polgári iskoláját, a kanjissait, a molit, a sztáribecsejít és titelit látogatja meg.

Szünet a becskereki elemi iskolákban. A közoktatásügyi minisztérium június 4-től tizenegyedikéig bezárólag szünetet engedélyezett az összes helybeli elemi iskolákban. A szünet engedélyezése a Szokol kerületi versenyével kapcsolatos, melynek idejére az iskolákban szállásolják el a közreműködő szokolisták nagyrészét.

A határmenti lakosság panasza. Beogradból jelentik: A szuboticei kerület képviselői írásheli kérdést intéztek a belügyminiszterhez, mit szándékozik tenni a határmenti lakosok, különösen a kettős birtokosok vekszálásának elkerülése végett. A kettős birtokosok és határmenti lakosok mozgási szabadságát — mondja a beadvány — lépten-nyomon korlátozzák, amire pedig a határorségeknek semmiféle jogcímük nincsen.

A tolvaj, akit furdalt a lelkiismeret. Már három napja folyik a beográdi postán a vizsgálat egy eltűnt 86 ezer dináros pénzeslevél ügyében. A rendőrség a vizsgálat folyamán két tisztviselőt le is tartóztatott, de alaposabb gyanúok nélkül. Tegnap ebben az ügyben meglepetésszerű fordulat állt be. A délután folyamán egy ismeretlen egyén telefonon felhívta a postafőnökséget és közölte vele, hogy a város 128. számú postaszekrényében megtalálhatják a pénzt. A postafőnök nem hitte el az ismeretlen kijelentését, de óvatosságból mégis kiküldött két tisztviselőt a mondott helyre, akik a postai levélládában tényleg megtalálták cernával átkötve 73 ezer dinárt. A letartóztatott tisztviselőket természetesen azonnal szabadlábra helyezték és megindították a nyomozást abba az irányba, hogy ki lehetett a titokzatos telefonáló.

*Díjtekvés. A helybeli szabómunkások szakcsoportja május 17-én, vasárnap a Feketics-féle vendéglőben díjtekvészt tart. Kezdeté délelőtt 9 órakor és tart este 7 óráig. 5 értékes díj. Mindenki csak egy díjat nyerhet.

Előadás az árvaházban. A róm. kath. árvaházba szükséges villanyvezeték költségeinek előteremtésére az árvaház növendékei előadást rendeznek. Az előadások szerdán, 20-án délután 4 órakor, csütörtökön, 21-én és vasárnap 24-én este 7 órakor lesznek az árvaház nagytermében. Szerdán délután a gyermekek, csütörtök és vasárnap este pedig felnőttek számára tartják meg. Belépti díj nincsen. Minden önkéntes adományt hálásan és köszönettel fogad az árvaház vezetősége.

A vrsaci mintavásárt likvidálják. Elsőnek írta meg a Torontál a vajdasági lapok közül, hogy a vrsaci mintavásár hangzatos reklámjai alatt egy csaló üzi a játékaikat, aki visszelve Vrsac legtekintélyesebb kereskedőinek és iparosainak nevével, valósággal köpenicki kapitány módjára becsapta az egész várost. A Vajdaság területén mindenfelé terjesztették a csaló vásárcsináló plakátjait és sorsjegyeit, melyek csekély tíz dinárért voltak kaphatók és tizezrével kerültek a hiszékeny emberek közé. A vrsaci rendőrség ma köriratban értesítette az összes hatóságokat és magánosokat, hogy szolgálatukba be az esetleg vásárolt vrsaci vásársorsjegyeket, hogy meglehessen állapítani a család nagyságát, amelyet a hiszékeny publikum kárára követett el.

Elfogott bolgár merénylő. A beográdi rendőrség tegnap délután a Gundulityeva-utcában elfogott egy bolgárt, aki azzal a rendeltetéssel jött Beográdba, hogy ott Atanakov és Sztojanov volt bolgár minisztereket, akik Beográdban emigrációban élnek, meggyilkolja. A merénylő nevét minden vallatás dacára sem árulta el.

* Ma közkivánatra „Három hét” az Orient-moziban.

Repülőors. Budapestről jelentik: A Mátyás-téri repülőtéren megrendítő szerencsétlenség történt. A Bukarest—Budapest között közlekedő repülőjárat pilótája, George József leszállás közben lezuhant és szörnyethalt. George ezuttal utas nélkül érkezett Budapestre és csak postacsomagokat hozott a román fővárosból. Leereszkedés előtt egy salto mortaléval akarta üdvözölni a repülőtelep személyzetét, gépe azonban a veszélyes produkció tartama alatt felmondta a szolgálatot és lezuhant. Georget, a magyar aviatika egyik büszkeségét holtan húzták ki a romok alól.

Akik a vendéglős számlájára mulattak. Pancsevőről jelentik: Tegnap vig társaság mulatott a pancsevői „Stara Kurjak”-hoz címzett vendéglőben. A mulatók észrevétel nélkül gyors egymásutánban eltüntették a szomszédos asztalokon talált huszonöt üveg buteliás bort és elhagyták a vendéglőt. Egyikük azonban, Raniszavlyevity Draga visszamaradt a vendéglőben, mert sehogy sem tudta elrejtetni a nadrágjába dugott üvegeket. Végül is figyelmessé lett rá a vendéglős, aki megkérdezte a gyanúsán viselkedő vendégtől, hogy mit rejteget. Raniszavlyevity zavarba jött, dadogott és végül is beismerte, hogy buteliás borokat lopott. Ekkor vette csak észre a tulajdonos, hogy a szomszédos asztalokról is hiányzanak a drága borok. Feljelentésére Raniszavlyevityet letartóztatták. Társai kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Kibővítik a pancsevői villanytelepet.

Árammal látják el a környékbeli falvakat is.

Pancsevő, máj. 13.

A pancsevői villanytelep, mint közölte a „Torontál”, elkészült és május 9-ikén átadták rendeltetésének. A bizottság tüzetesen átvizsgálta a telepet, hogy megállapítsa, az előírt feltételeknek megfelelően építették-e. Munkája során kétségkívül kiderült, hogy a vállalkozó mindenben követte az előírásokat és ezeknek megfelelően járt el.

A villanytelep üzembehelyezésével egyidejűleg Margan Vladimir pancsevői polgármester mozgalmat indított, hogy az áramba a környékbeli falvakat is bekapcsolja. A terv részletesebb megvitatása végett

Uj ügyvéd. Dr. Setyerov Vlada becskerekai ügyvédjelölt a noviszádi fellebviteli tanács előtt tegnap sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

* Ma közkivánatra „Három hét” az Orient-moziban.

Froreich szabadlábba helyezését kérte. Budapestről jelentik, hogy Froreich Ernő, aki apósát, Egyedi Arthur földbirtokost meggyilkolta és aki azóta fogságban van, két milliárd korona kaució ellenében szabadlábba helyezését kérte. Froreich állapota teljesen leromlott, idegrohamai egyre súlyosabbak lesznek, úgy hogy ideggyógyintézetben akarják hozzátartozói elhelyezni.

A pancsevői Sakk-klub új vezetősége. Pancsevőről jelentik: A pancsevői Sakk-klub a napokban tartott közgyűlésén új elnökséget választott. Elnök Velicskovity Gyóka, alelnökök Martinovity Szvetozár és Jovanovity Dragoszlav, titkár Marjanovity Petar, pénztárnok pedig Reisz Hugó lett.

A vladimirováci dobrovoljac-telep felszentelése. Vasárnap szentelik fel innepélyes keretek között a délbánási Vladimirováci község határában épült dobrovoljac-telepet. Az innepségen jelen lesz Pribicevity Szvetozár közoktatásügyi és Szimonovity Milán agrárreformminiszter is.

* Ma közkivánatra „Három hét” az Orient-moziban.

Coolidge apja beteg. Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült-Államok elnökének, Coolidge-nak apja súlyosan megbetegedett. Az öreg Coolidge szélhűdés érte és állapota változó.

* Férficipők divatos francia formában és kitűnő minőségben Wjlim Herzfeld becskerekai fő-utcai Turul áruházában. Fekete fél 235, fekete magas 265, barna fél 250, barna magas 265 dinártól kezdve. Elegáns és olcsó női lakk- és antilopecipőkben óriási választék.

* Ma közkivánatra „Három hét” az Orient-moziban.

konferenciára hívta össze a pancsevői, kovini, alibunári és kovacsicai járások községeit, amelyeknek kiküldötti készséggel felkarolták az eszmét és hajlandóknak nyilatkoztak az áram igénybevételére.

A részletek kidolgozására és az előkészületek megtételére egy bizottság alakult. A mozgalom iniciátora úgy tervezi, hogy a villanytelepet kibővíti, megnagyobbítja és alkalmassá teszi a környéknek árammal való ellátására. Az áramért a községek általánosságot fizetnének és annak behajtásáról tesszesszerű formában maguk a községek gondoskodnak. Az egyes lakásokba is a pancsevői villanytelep alkalmazottai vezetnek be a villanyt, a költségeket pedig a felek három év alatt, részletenként fizetnek be a városi pénztárba.

* Balkán Bioszkopban szerdán és csütörtökön Várkonyi Mihály első amerikai filmje: Triumph (Dicsőség és szerelem), mely diadallal járta be a világot. Várkonyi ebben a szerepében is oly szép és kedves, mint európai szerepeiben. A film minden ízében eredeti és ujszerű dráma, melyet sikerre visz Várkonyi Mihály és Leatrice Yoy remek alakítása.

Betiltották a tyilimek és szőnyegek behozatalát Romániába. A kereskedelemügyi minisztérium leiratában értesítette a becskerekai kamarát, hogy a román kormány új vámtarifájának 106-ik és 107-ik pontja alatt közölt rendelkezésével betiltotta a tyilimek és szőnyegek behozatalát.

* 10 000 pár különböző női lenvászoncipő érkezett. Párja 109—dinar. Vízonteladók külön árengedményben részesülnek. „Bata”.

IRODALOM

A társadalmi lélektan köréből.

Írta: Farkas Geiza. Valahányszor Farkas Geiza akár könyvvel, akár előadással a nyilvánosság elé lép, mindenkor a dolgok mélyébe látó, tárgyát minden oldalról gondosan megvilágító gondolkodót látjuk magunk előtt. Legújabb könyvében a csoportlélekről és az emberi eszelekvésről vannak új mondanivalói és a gondolat hatalmas súlyával foglalkozik azzal a harmadik, ugyancsak közérdekű kérdéssel, hogy ki él a számunkra? Farkas Geiza a tudás magas és szilárd sziklájáról tekint le a társadalmi élet zajos völgyébe és a társadalom kusza szövetségében éles és nyugodt tekintettel tudja meglátni azokat az egyénes elveket, amelyek az emberiség életét irányítják. És biztos megállapításait a logika kérelmetlen parancsszava szerint, sugárzóan

tiszta stílusban és a meggyőzés nemes eszközeivel közli közönségével. Farkas Geiza előadási módja nélkülözi a tudós minden száraz teóriáját, helyett játszi könnyűséggel, sokszor egyetlen világító szóval talál bele a megoldandó kérdés szívébe. Nekünk, vajdasági magyaroknak, Farkas Geiza egyik legmegbecsültebb kulturértékünk és ezt a kivételes tiszteletet minden egyes munkájával csak megerősíti. És ezek a munkák mindenkit érdekelnek, aki a hétköznapi meddő talajáról a tiszta gondolkodás napfényes régiói felé vágódik, mert Farkas Geiza gondolatai művészi építményben szilárdulnak meg, amelyben meleg harmóniában ott rezeg egy érző lélek minden érzelme is. Ezek az ékes tulajdonságok teszik igazán becsessé Farkas Geiza legújabb könyvét is, amely méltán sorakozik az illusztris szerző eddigi nagyrértékű kötetei mellé.

(b. l.)

Sport

Vasárnap, folyó hó 17-én rendezik az atlétikai szövetség válogató versenyét a firenzei atlétikai versenyre. Délelőtt női atlétikai verseny lesz. Az atlétikai verseny után hazena, mely után a válogatott focibólcsapat nérközik a Kadima focibólcsapával.

F. évi majus 10-én megnyilik az

„ABBAZIA”

strandfürdő

a mai igényeknek megfelelően ujonnan épült külön kabinokkal,

büffével,

ahol mindenkor hűtött italok, hideg és meleg ételek kaphatók. Minden szerdán és szombaton **halvacsora**.

Fürdőabonensek felvételnek!

Szíves látogatást kérve, 944 maradok tisztelettel

Brankován György fürdőtulajdonos

A legjobb magvakat szállítja

ZRNO D. D.

magtermelő vállalat, ZAGREB, VI.

Postafiók: 50. 937

Eladási hely: Preradovityeva 20.

Különlegesség: bab vetőmag, a legkitűnőbb fajták. Saját termés.

Butorozott szoba 903

két szerényebb igényű flatalember részére kiadó, esetleg teljes ellátással is.

Cím a kiadóhivatalban.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállalt fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállításhoz eredő mindenemű visszereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etesova u. 5.

Uszodamegnyitás!

F. évi május hó 15-én megnyilik a Fischer-féle uszoda.

A béreltebeiratások május 15-től június 1-ig eszközölhetők az uszoda helyiségében. Fűrdőrend: Reggel 6—11 óráig nők, 11 órától estig férfiak és nők részére. A szövetségi tagok (köztestviselők) kedvezményben részesülnek, mely jegyek az uszoda pénztáránál átvehetők.

Szíves pártfogást kérnek a FISCHER TESTVÉREK, fürdőtulajdonosok. 965

Orient Bioskop

Kedden, 12-én 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Előadások minden nap!

KÖZKIVÁNATRA!

Három hét.

Csak felnőtteknek! Csak felnőtteknek!

Glyn Eliner regénye nyomán.

Jön! „A milliárdos lakoma.” Jön!

Izvr. br. 238., 278/1925.

991

Dražbeni oglas.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu §. 102. zak. čl. LX. iz 1881 god. objavljuje, da će se na javnoj dražbi usled odluke kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku broj 1970/2 i 5836/2/1924. god. u korist ovrhovoditelja Pavla Osvald i Laslo i Pantelić iz Vel. Bečkereka protiv Djule Nikolić iz St. Ečke prodati sledeće pokretnine trgovačke stvari, 1 konja, 1 kola koje su zaplenjene putem obavljene namirne ovrhe za svotu od 2700 Din i 3672 dinara i p. p. dana 20. sept. 1924. i 19. febr. 1925. g. a procenjene su sa 15.170 Din. Na osnovu odluke kr. sreskog suda u Vel. Bečkereku broj Gn. 4900/1924. i Gn. 986/1925. god. istice se za izvršenje ove dražbe.

Rok na dan 16. maja 1925. god. u 9 časa pre podne u St. Ečki u radnji ovršenika za dužnu glavnicu od 2700 Din i 3672 Din i p. p., te se pozivaju svi oni, koji su gorenavedene nepokretnine voljni kupiti, da pristupe dražbi. Napominje se, da će se spomenuta pokretnina prodati u smislu §§ 107. i 108. zak. čl. LX. iz 1881. god. uz plaćanje u gotovu onima, koji najvišu cenu ponude, a u slučaju nužde i ispod procene.

Dražba je odredjena u smislu 1. tač. 20. §. XLI. zak. čl. od 1908. god. u korist sviju onih ovrhovoditelja, uzaptitelja i predzaptitelja, čija uzapćenja su već izvršena ili čije je izvršenje ovrhe već pravomoćno do datiranja ovog dražbenog oglasa 35., 89. §§. LX. zak. čl. 1881. god.

Veliki Bečkerek, 31. marta 1925.

Kiš, sudski izvršitelj.

A kiadóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Mint a bécsi

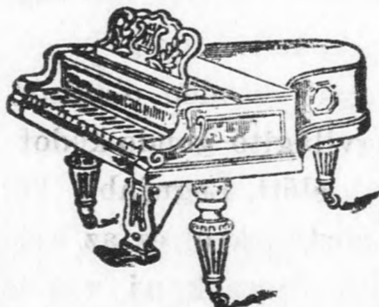
Laubinger & Gloss

Zongora-gyáarak

bánati vezérképviselője, eladók zongorákat eredeti gyári áron, esetleg részletre is. Viszonteladónak magas engedmény Ezenkívül raktáron tartok: Wirth-, Erste Produktiv-, Stingl-, Hofmann-stb. zongorákat.

LENHARDT ANTAL

Első bánati hangszerkészítő zongora-terme, Alekszandrova utca, a Koronával szemben.

Kertmegnyitás!

F. évi május hó 14-én, csütörtökön,

a 27. gyalogezred zenekarának közreműködésével

nagy kertmegnyitási ünnepély

Grosznál, (Žitni trg, Gabonatér), mely alkalommal a legjobb ételek lesznek tálalva, ugymint nyáron sűt barány és halpaprikás.

Csevapcsitya és razsnyitya minden nap! Jó ételekről és italokról, valamint szolid kiszolgálásról gondoskodik és számos látogatást kér, szolid és figyelmes kiszolgálásáról előnyösen ismert

Pánics Velyko vendéglős.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

Egy jókarban levő használt kis

vasesztergapad

ezer milliméter befogótávolsággal, megvételre kerestetik.

Cím az ORIENT fő-utcai üzletében.

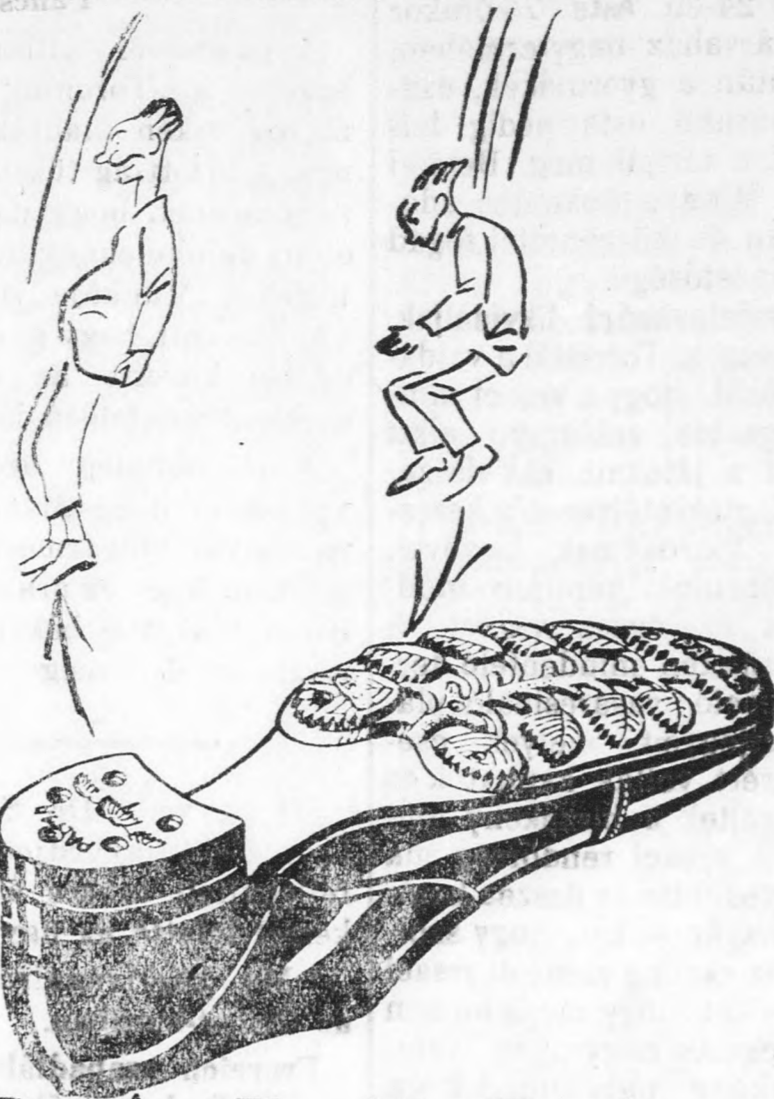
Egy

976

csőlakatos

(csőhajlító), csakis önálló erő, azonnal felvételre egy nagyobb ipartelepen.

Cím az ORIENT fő-utcai üzletében.

PALMA**KAUCSUK-CIPŐSAROK ÉS TALP**

TARTÓS - RUGANYOS - EGESZSÉGES.

S. H. Gutmann r.-t. Belište

bánati képviselője:

Ifj. KRAUSZ GYULA cég
Velikibecskereken

tisztelettel közli, hogy en gros üzletét

a detail tűzifaüzlettel

kiegészítette. :: :: Ajánl elsőrendű száraz, belišcei

oükkhasáb tűzifát**ölenként 600 dinárért**

:: jó ölezésben. ::

A detail árusítás a volt Zadruzna, a volt Grün-féle telepen és a raktárházi :: telepen ma kezdetét vette ::

Gözfavágómat üzembe helyeztem. Egy órán belül a vevő jelenlétében

egy öl fa 100 dinárért

felfűrészeltetik és felaprittatik.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.